

LLIÇÓ XXI

des-con-si-de-ra-ció

des-con-si-de-ra-ci-ó

i-dea

i-de-a

tea-tre

te-a-tre

a-grair

a-gra-ir

exa-men

e-xa-men

ria-lla

ri-a-lla

en-rao-na-ment

en-ra-o-na-ment

peüc

pe-üc

zoo-lò-gic

zo-o-lò-gic

coo-pe-ra-ti-va

co-o-pe-ra-ti-va

traï-dor

tra-i-dor

coïs-sor

co-is-sor

veï-nat

ve-i-nat

Ma-nuel

Ma-nu-el

Ga-briel

Ga-bri-el

reem-pla-çar

re-em-pla-çar

oa-si

o-a-si

aor-ta

a-or-ta

Suïs-sa

Su-is-sa

.../...

.../...

ban-viar

can-vi-ar

no-i-a

no-ia

lle-i-al

lle-ial

ria-lle-ra

ri-a-lle-ra

jo-i-e-ria

jo-ie-ri-a

eva-a-cuar

e-va-cu-ar

sua-u

su-au

reu-nió

re-u-ni-ó

peu-et

pe-uet

cons-tàn-cia

cons-tàn-ci-a

con-se-qüen-cia

con-se-qüen-ci-a

re-llu-u

re-lluu

e-go-is-me

e-go-is-me

LLIÇÓ XIII

examens

exàmens

apren

apren

enten

entén

diguereu

diguéreu

passessim

passéssim

passéssiu

passéssiu

.../...

.../...

fenòmen

patria

sinia

murria

origen

origens

liquid

atmòsfera

linia

LLIÇÓ XXIII

biscaina

lluïr

lluït

traduïu

maleït

esfereïr

esfereïdor

posseïa

posseïes

posseïen

fenomen

pàtria

sínia

múrria

origen

origens

líquid

atmosfera

línia

biscaina

lluïr

lluït

traduïu

maleït

esfereir

esfereïdor

posseïa

posseïes

posseïen

.../...

.../...

LLIÇÓ XXIV

eventatge

amparar

essambla

dèiam

deian

estandard

ametiste

LLIÇÓ XXV

cumplir

sufrir

montanya

avantatge

emparar

assemblea

dèiem

deien

estendard

ametista

complir

sofrir

muntanya

.../...

OBSERVACIONS

LLIÇÓ XXI

Fixeu-vos bé en les correccions que us hi he fet i torneu a llegir el paragraf "Els diftongs" (pag. 31 i 32).

Hi ha dues classes de diftongs: creixents i decreixents. Són creixents quan la primera vocal és una i o una u i la pronunciació recolza sobre la segona. Són decreixents quan la segona vocal és una i o una u i la pronunciació recolza sobre la primera.

Els diftongs creixents només són possibles, en català, en els casos següents:

- quan la i o la u es troben entre dues vocals: no-ia, pe-uet.
- quan la i (amb h o sense) és inicial de mot: hie-na, io-de.
- quan la u va darrera g o q, escrita ü (amb dièresi) davant e o i: ai-gua, qua-tre, un-güent, fre-qüent, lin-güis-ta, o-bli-qüi-tat, quo-ta.

Els diftongs decreixents són: ai, ei, oi, ui, au, eu, iu, ou, uu, molt freqüents en català. Exemples: ai-re, rei-na, boi-ra, a-vui, gri-pau, beu-re, es-tiu, cou-re, duu.

Una combinació de dues vocals cap de les quals no sigui i o u, no pot formar mai diftong.

LLIÇÓ XXII

Heu indicat bé la síl·laba forta en tots els mots, menys en un: atmosfera. Contràriament a la pronunciació habitual, incorrecta, que el fa un mot esdrúixol, atmosfera es un mot pla.

.../...

Heu oblidat alguns accents i n'heu posat d'altres que no calien. Repasseu el paràgraf l'accent gràfic (pag. 34 i 35).

Pàtria, sínia, múrria, línia són mots esdrúixols (l'accent tonic recau en l'antepenúltima síllaba: pa-tri-a, sí-ni-a, múr-ri-a, lí-ni-a) i han de portar accent gràfic, tot com glòria, sàvia, gràcia, que heu accentuat degudament.

Examen (mot pla terminat en en) no s'accentua, però examens (mot pla terminat en ens), sí. Així mateix, fenomens, origens (mots plans acabats en ens) s'accentuen, però fenomen, origen (mots plans acabats en en), no. Aprens, entens (mots aguts acabats en ens) no s'accentuen, però apren, entén (mots aguts acabats en en), sí. Apreneu de memòria les dotze terminacions bàsiques de l'accentuació (pag. 35).

Si heu accentuat vàlid (i ho heu fet bé), per què no heu accentuat lìquid?

LLIÇÓ XXIII

En general, heu col·locat bé la dièresi. Però, havent escrit correctament agraït, per què heu escrit lluït, maleït en lloc de lluït, maleït?

En canvi, heu escrit bé (sense dièresi) traduir, maleïnt, maleïre, perquè són respectivament un infinitiu, un gerundi i un futur. Però calia haver escrit també lluïr, esfereïr (infinitius) sense dièresi.

Biscaïna, com veïna, ha de portar dièresi, per tal de desfer el diftong. I així mateix: traduïu, esfereïdor, posseïa, posseïes, posseïen (no "posseïen").

LLIÇONS XXIV i XXV

Recordeu que, en les terminacions verbals, la

.../...

.../...
vocal neutra seguida de consonant o de n, s'escriu e
i no a.

En general, els mots castellans corresponents poden servir-nos de guia per a la recta escriptura de la a i de la e de les síl·labes febles, així com de la o i de la u. Però, hi ha algunes excepcions que cal tenir molt en compte. Vegeu-les:

sèver (acíbar), efeminat (afeminado), alcàsser (alcázar), almogaver (almogávar), ametista (amatista), emparar (amparar), anet o anec (anade), enyorança (añoranza), ermini (armiño), assemblea (asamblea), espitllera (aspillera), estendard (estandarte), estergir (estargar), Esteve (Esteban), orfe (huérfano), llatzer (Lázaro), meravella (maravilla), monestir (monasterio), orgue (órgano), rave (rábano), rafega (ráfaga), resplendir (resplandecer), estella (astilla), vernís (barniz), canem (cañamo), cove (cuévano), ebanista (ebanista), esparrec (esparrago), sergent (sargento), setí (satén), sometent (sometén), talem (tálamo), treball (trabajo), trafec (trafago); banús (abenuz), arravatar (arrebatar), assassí (asesino), avaria (avería), sanefa (cenefa), Sardonya (Cerdeña), ambaixada (embajada), maragda (esmeralda), latrina (letrina), rancor (rencor).

aixovar (ajuar), atordir (aturdir), atorrollar (aturrullar), brúixola (brújula), capítol (capítulo), cartolina (cartulina), cingol (cingulo), consol (cónsul), cobrir (cubrir), complir (cumplir), escapolir-se (escabullirse), escrúpol (escrúpulo), escopir (escupir), esdrúixol (esdrújulo), furóncol (furunculo), governamental (gubernamental), Joan (Juan), joglar (juglar), joventut (juventud), llúpol (lúpulo), monyó (muñón), nodrir (nutrir), polir (pulir), polvoritzar (pulverizar), ressorgir (resurgir), robí (rubí), roí (ruín), sofrir (sufrir), sorgir (surgir), assortir (surtir), sospir (suspiro), títol (título), tolir-se (tullirse), torró (turrón), ordir (urdir); bufetada (bofetada), muntanya (montaña), subornar (sobornar), sufocar (so-

.../...

.../...

focar), suportar (soportar), turment (tormento), sauri
(zahori).